Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

№3 (154), ЛЮТЫ 2013 ГОДА

Цытата нумара:

У гэтым свеце нас багатым робіць не тое што мы маем, а тое, што мы аддаем

Генры Бічэр

МЕРКАВАННЕ

ПРА БАГАЦЦЕ ДЛЯ ПАДМАНА

На мяжы гадоў выканаўчая ўлады Віцебшчыны вызначае "чалавека года", "прадпрыемства года", як на абласным, так і раённым узроўні. Пры гэтым тутэйшыя ідэолагі імкнуцца гэтай гульнёй прадэманстраваць, што ўсё ў краі добра. І гэтую гульню выдаюць за выдатнае жыццё, ухваляючы прызначаных бязмоўных перадавікоў. Аж з'явіўся новы від багацця – нашыя людзі. Але гэтыя разважанні пра багацце толькі дзеля падмана нашых людзей.

Гэтыя слоўныя практыкаванні па ўхваленню чарговых "перадавікоў" маюць мала агульнага з павагай да простага чалавека, з павагай да працоўных. Нашыя цярплівыя, маўклівыя людзі ёсць "багацце" перш за ўсё для нелегітымнай улады, якая не можа правесці чэсныя, сумленыя выбары ўжо каторы раз. Улады, якая не можа паважаць правы чалавека і выконваць рашэнні Камітэта ААН па правах чалавека, які штогод абвязвае рэжым аднавіць парушаныя правы беларусаў.

Ва ўсім цывілізаваным свеце працоўныя людзі жывуць ва умовах рынкавай эканомікі і могуць вольна прапанаваць сваю галаву, свае рукі розным наймальнікам ва умовах прыярытэту прыватнай уласнасці і павагі да правоў чалавека. Нашы ж амаль стоадсоткава залежны ад дзяржавы, бо рэжым імкнецца залесці на кожнае прадпрыемства і дыктаваць правілы "паводзінаў" па максімуму.

Беларускія працоўныя спаўна ведаюць, як "абаронена" іх права на працу ва ўмовах масавай кантрактнай сістэмы. Гэта права "абаронена"-- пакуль ты маўклівa згаджаешся са сваімі жабрацкімі заробкамі і не выказваеш свайго меркавання. Гэта права абаронена -- пакуль ты не падымаеш голас за адстойванне свайго права на годнае жыццё і не імкнешся абараніцьягопразнезалежныяадміністрацыі прафсаюз. У гэтым на уласным досьведзе пераканаліся тысячы працаўнікоў Беларусі. І самы яскравы прыклад – барацьба за свае правы работнікаў мікашэвіцкага "Граніта", дзе ўжо больш года ідзе ціск на работнікаў, стварыўшых незалежны прафсаюз.

Яшчэ большай "крамолай" для простага чалавека з'яўляецца ўдзел у "выбарах". Зразумела, не па запрашэнню мясцовай адміністрацыі ў прызначанай камісіі, а ўдзел з мэтай захавання нормаў выбарчага заканадаўства. Гэта значыць удзел дзеля таго, каб на выбарчым участку чэсна лічылі галасы, чэсна вялі падлік выбаршчыкаў. Яшчэ большай "крамолай" з'яўляецца імкненне стаць дэпутатам. Гэтая імкненне адразу становіцца падставай да звальнення і пазбаўлення права на прафесію. Такі наступствы спаўна зведалі сотні актывістаў па Беларусі, у тым ліку и щ Гарадку. Адначасова з гэтым рэжымная вертыкаль зрабіла ўсё магчымае, каб ужо амаль дзесяць гадоў на Беларусі не было сумленнага падліку галасоў.

У такіх умовах развіцця краіны беларусы перасталі быць гаспадарамі сваёй краіны і апынуліся закладнікамі пануючай вертыкалі. Для высокіх прадстаўнікоў вертыкалі – усе радасці жыцця, а для простых людзей – "законы", жабрацкі ўзровень жыцця. Беларусь сярод суседзяў вылучаецца самым вялікім узроўнем інфляцыі, ростам коштаў на тавары і паслугі. А гэта ў першаю чаргу кладзецца цяжарам на плечы простых людзей, не набліжаных да размеркаванняў дабротаў. І асаблівы цяжар адчуваюць жыхары правінцыі, дзе заробкі ніжэйшыя, а кошты вышэйшыя.

Выхадам з тупіка можа стаць толькі развіццё краіны па цывілізаваных законах. І пра гэта павінны заявіць самі грамадзяне. Адкінуўшы страх і баязлівасць, каб урэшце выбары сталі чэснай працэдурай, а не чарговай фальсіфікацыяй.

Л. Гаравы

НАША САЛІДАРНАСЦЬ

"КАЛІ БЫЦЬ НЯ ЗЛОМЛЕНЫМ, ТРЭБА ІСЦІ ДА КАНЦА."

Леанід Гаравы, актывіст Руху "За Свабоду!", атрымаў чарговы ліст з гарадзенскай турмы ад палітычнага вязня Міколы Аўтуховіча.

Леанід Гаравы працяглы час вядзе сістэматычнае ліставанне з палітычнымі вязнямі, накіроўваючы ім амаль штомесячна лісты, а таксама віншавальныя паштоўкі. Найбольш актыўна ліставанне вядзецца з Мікалаем Аўтуховічам, Мікалай Статкевічам, Алесем Бяляцкім, Зміцерам Дашкевічам.

У дасланым лісце актывісту Руха "За Свабоду" Мікола Аўтуховіч распавяў пра шматлікія віншаванні, якія дайшлі да яго з нагоды пяцідзесяцігоддзя: "Было вельмі прыемна штодзень атрымліваць вялікія пачкі з лістамі. А яшчэ прыемней было чытаць гэтыя лісты і паштоўкі. Гэта вельмі моцная падтрымка! Дадае моцы, калі адчуваеш столькі пазітыўнай энергіі з лістоў".

У папярэднім лісце да мужнага вязня Леанід Гаравы апісаў сітуацыю, якая зараз складваецца вакол палітвязняў, нагадаўшы што прадстаўнікі Еўразвяза вядуць калуарныя перамовы з менскімі чыноўнікамі аб аднаўленні зносін і першае пытанне --- вызваленне палітвязняў. Зараз дзеля гэтага дастаткова напісаць тры словы, як Каваленка: "прашу мяне вызваліць".

На гэтую ўзгадку пра прашэнне змагар Аўтуховіч напісаў наступнае: "Маю свае погляды. І ўсё жыццё я ніколі іх не змяняю. Нават калі буду ведаць, што яшчэ дадаткова дадуць новы тэрмін, пісаць нават і тры словы, ня буду! Калі быць ня зломленым, трэба ісці да канца. Без кампрамісаў, без усякіх умоў.

Я нічога не рабіў дрэннага дзеля Радзімы і народу, не парушаў аніякіх законаў, чаму я павінен звяртацца з прашэннем? Гэта будзе няправільна, як па мне."

Зараз Мікола Аўтуховіч чакае сярэдзіны красавіка, калі яму застанецца быць у няволі год. Нагадаем, што Аўтуховіч быў арыштаваны 8 лютага 2009 года і атрымаў у 2010 годзе за захаванне пяці патронаў пяць гадоў пазбаўлення волі і яшчэ два месяцы з папярэдняга тэрміна пакарання, калі быў вызвалены пад ціскам ЗША і Еўразвяза. Адбываў пакаранне ў выпраўленчай калоніі г. Івацэвічы, пратэставаў супраць праследу з боку кіраўніцтва калоніі ўскрыццём венаў, а ў студзені 2012 году рашэннем суда пераведзены ў спецтурму №1 г. Гродна, 230025, вул. Кірава1.

Л. Антонаў

СЛОВА ВЫЛЕЦЕЛА

НЯВЫКАНАНАЕ АБЯЦАННЕ ПЕРАД ЛУКАШЭНКАМ

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр Косінец не выканаў абяцанне дадзенае Лукашэнку наконт выхаду Віцебшчыны ў снежні на сярэдні заробак у пяць мільёнаў. Наогул, і Гарадоцкі раён, і Віцебшчына аўтсайдзеры ў краіне па сярэдніх заробках.

У сярэдзіне снежня мінулага году на ўсю краіну старшынёй Віцебскага аблвыканкама А. Косінцам перад кіраўніком краіны была агучана інфармацыя аб тым, што на Віцебшчыне сярэдні заробак у снежні дасягне пяці мільёнаў рублёў. А. Лукашэнка ўхваліў такія пазітыўныя тэндэнцыі ў вобласці.

Дзеля дасягнення магічнай лічбы ў пяць мільёнаў старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароны аблвыканкама Аляксандр Хрыстафораў накіраваў у гар- райвыканкамы ліст "Аб узроўні заработнай платы на снежань 2012 года". У лісце Хрыстафораў абгрунтаваў механізм дасягнення сярэдняга заробку ў пяць мільёнаў на Віцебшчыне, які паабяцаў Аляксандр Косінец пад час сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнка на ААТ "Віцебскдрэў". Пра гэта пісалі і мы ў снежаньскім артыкуле "Абяцаюць снежаньскі скачок зарплаты".

Але гэтае абяцанне, як і шматлікія іншыя абяцанні, стала няспраўджанай абяцанкай старшыні Віцебскага аблвыканкама А. Косінца. Паводле афіцыйных дадзеных сярэдні заробак на Віцебшчыне ў снежні не толькі не дасягнуў "шыкоўнай" лічбы – пяць мільёнаў, але не дасягнуў заробку ў 500 даляраў, якія абяцалі ўлады працоўным.

Нацыянальны статыстычны камітэт зафіксаваў лічбу сярэдняга заробку на Віцебшчыне ў 4 млн. 245 тысяч руб., на якія ніяк не набудзеш 500 даляраў. І гэта адзін з самых нізкіх заробкаў у краіне. Ніжэй толькі заробак на Берасцейшчыны, дзе вельмі распаўсюджаны напоўлегальны бізнес з Польшчай. Ва ўсіх астатніх рэгіёнах і без прапагандыскай траскатні заробак ў людзей вышэй, чым на Віцебшчыне. Ды і па тэмпах прыросту заробкаў за год Віцебшчына ў аўтсайдзерах – меншыя тэмпы росту рэальнага заробку толькі на Міншчыне, дзе сярэдні заробак за снежань амаль на 300 тысяч болей, чым у нас. Толькі ў параўнанні з лістападаўскімі заробкамі на Віцебшчыне іх рост вышэй агульнарэспубліканскага на 1%. Так увесь прапагандыскі свіст пра пяць мільёнаў выйшаў у элементарны пшык.

Па Гарадоцкаму раёну афіцыйныя даныя аб снежаньскіх заробках яшчэ не апублікаваны. Але даныя аб сярэднемесячных заробках у 2012 годзе сведчаць, што ён на Гарадоччыне адзін самых нізкіх, як Віцебшчыне, так і ў краіне. Для Гарадоцкага раёна гэта лічба 2721 тыс. рублёў, а меней толькі ў Браслаўскім раёне – 2542 тыс. руб, Шумілінскім – 2577 тыс. руб.. І калі мясцовыя чыноўнікі лічаць з прапагандыскіх мэтаў людзей раёна галоўным багаццем, то вартасць гэтага багацця – сімвалічная. Бо ў рэальнасці, як ацэньваюць людзей, так і ім плацяць.

Між тым, старшыня аблавыканкама Аляксандр Косінец, праваліўшы адно абяцанне даў іншае – яшчэ больш захапляльнае. Старшыня заявіў карэспандэнту БЕЛТА напачатку года, што сярэдні заробак на Віцебшчыне дасягне да канца года ашчаднасці аж 750 даляраў! Па сёняшняму курсу набыцця даляраў у банках Гарадка гэта больш 6,5 млн. рублёў. Верыце, што такія заробкі будуць?

Л. Гаравы

ДЭМАГРАФІЯ

УСЁ МЕНШ І МЕНШ

Статыстычныя даныя аб дынаміцы дэмаграфічнага развіцця Гарадоцкага раёна кожны год фіксуюць негатыўную дынаміку скарачэння насельніцтва.

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў даныя аб сацыяльна-эканамічным развіцці краіны, а таксама абласцей і раёнаў. Статысты ўжо другое дзесяцігоддзе фіксуюць скарачэнне насельніцтва на Беларусі. Гэта трывожная тэндэнцыя крыху запаволілася ў мінулыя гады, але кожны год насельніцтва Беларусі скарачаецца на дзесяткі тысяч чалавек. Пры гэтым назіраецца паглыблення крызісу беларускай сям'і, калі колькасць шлюбаў памяншаецца, а колькасць разводаў расце.

Найбольш разбуральна гэтыя тэндэнцыі праяўляюцца на Віцебшчыне, а Гарадоцкі раён зноў такі ў "перадавіках" па змяншэнню насельніцтва.

Статыстычныя лічбы сведчаць, што за мінулы год насельніцтва раёна зменшылася яшчэ на 651 чалавека і склала 24 231 чалавек. Пры гэтым колькасць занятых у эканоміцы раёна зменшылася на 3,6% (адзін з самых высокіх паказнікаў у краіне) і стала меней дзесяці тыся – 9 907. Пры гэтым у раёне нарадзілася 259 дзяцей, а памерла – 507, г. зн. амаль у два разы больш, чым нарадзілася. Пазітыўным з'яўляецца тое, што колькасць памерлых толькі ў два разы больш нарадзіўшыхся, а не ў 3-4 разы, як было шчэ пяць гадоў назад.

Негатыўная дынаміка колькасці насельніцтва грунтуецца на тым, што ў раёне ўсё менш шлюбаў і больш разводаў. Калі ў 2011 годзе было 206 шлюбаў, то за 2012 толькі 170, а колькасць разводаў павялічылася з 90 да 99.

Гэтыя негатыўныя тэндэнцыі базуюцца на неканкурэтна здольнай сацыяльна-эканамічнай сістэме, якая вымушае беларусаў быць таннай працоўнай сілай для беларускіх дзяржпрадпрыемстваў, а таксама для суседняй Расіі. Вынікам нізкага дабрабыту беларусаў і з'яўляюцца негатыўныя дэмаграфічныя працэсы, як па скарачэнню насельніцтва, так і па крызісу сям'і.

Л. Антонаў

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org , дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/hasciniec.html , што у каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Гасцінец" паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

****

Рэдакцыя шукае дабраахвотных распаўсюджвальнікаў газеты "Гасцінец", а таксама аўтараў публікацый. Магчыма узаемавыгаднае супрацоўніцтва. Звяртацца на тэлефон рэдакцыі.

ПРАБЛЕМА ПАДАТКААБКЛАДАННЯ

ЗАПЛАЦІЛІ ПАДАТАК, ЯКІ НЕ ЎВЕДЗЕНЫ

Прыватныя прадпрымальнікі Гарадка, як і ўсёй Віцебскай вобласці, заплацілі адзіны падатак пасля 28 студзеня са слоў падатковых чыноўнікаў па новай павышаныя стаўцы, якая шчэ не набыла законнай сілы

Адзіны падатак з прыватных прадпрымальнікаў у краіны устанаўліваецца рашэннямі абласных Саветаў дэпутатаў. У сувязі з тым, што ў краіне існуе высокая інфляцыя -- за 2012 год яна афіцыйна склала 21,8% -- абласныя Саветы пераглядаюць стаўкі адзінага падатку для індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых ужо каторы год.

Адпаведнае рашэнне Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў было прынята яшчэ 28 снежаня мінулага году за № 240 "Аб устанаўленні ставак адзінага падатку з індывідуальных прадпрымальнікаў і іншых фізічных асоб". Адпаведна дзеючага заканадаўства яно было зарэгістравана толькі 22 студзеня гэтага году на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале Рэспублікі Беларусь.

Але гэта рашэнне можа ўступіць у сілу толькі пасля афіцыйнага апублікавання. Па стану на 1 лютага гэтае рашэнне нідзе не было апублікавана. Ні ў часопісе дадзенага партала, які расслыаецца ў мясцовыя пункты прававой інфармацыі, ні ў абласной газеце "Віцебскі рабочы", дзе публікавалася аналагічнае рашэнне Віцебскага аблсавета на 2012 год. Адпаведна нормаў беларускага заканадаўства гэтае рашэнне яшчэ не стала заканадаўчым актам для выканання.

Толькі падатковыя службы Віцебскай вобласці лічаць па іншаму. Усім прадпрымальнікам, якія плацілі адзіны падатак пасля 28 студзеня прапаноўвалася заплаціць павышаны адзіны падатак. Вырас дарэчы гэты падатак значна больш, чым была інфляцыя ў мінулым годзе. У залежнасці ад відаў дзейнасці гэты падатак, напрыклад, у рознічным гандлі для райцэнтраў узрос ад 23% да 52%. Так для гандляроў мяснымі прадуктамі падатак вырас з 340 тысяч да 470 тыся. руб., а для гандляроў рыбы толькі з 350 да 430 тыс. руб. Падатак вырас і для прыватнікаў і фізічных асобаў, якія аказваюць паслугі. Напрыклад, за аказанне цырульных паслугаў давядзецца плаціць не 160 тысяч, а 250 тысяч рублей – больш на 68%.

І прадпрымальнікі са скрухай выкладвалі новыя сумы, зайздросцячы тым, хто "паспеў " заплаціць па старой стаўцы. Але ў рэальнасці цяпер падаткавікі мусяць залічыць выплачаныя падаткі па старой стаўцы, як кажуць, дабраахвотна. Або прыватныя прадпрымальнікі, якія ўжо заплацілі па новай стаўцы, павінны звяртацца ў падатковыя інспекцыі для пераразліку сваіх выплат.

Наогул, жа рашэнне Віцебскага аблсавета з'яўляецца дыскрымінацыйным адносна тых прыватнікаў, якім павысілі стаўку адзінага падатку больш чым на 21,8%. І адзіны падатак па новых коштах давядзецца плаціць ужо ўсім прыватным прадпрымальнікам вобласці з лютага, бо да гэтага часу рашэнне ўступіць у законную сілу – будзе апублікавана.

СПАРТЫЎНАЯ ПАДЗЕЯ

ЛЫЖКА МЁДУ Ў ДЗЕЖЦЫ ДЗЁГЦЮ

На фінішы чэмпіянату свету па біятлону Дарья Домрачава парадавала беларускіх заўзятараў перамогай у масавым старце. А дамінавала на чэмпіянаце свету нарвежская зборная.

У нядзелю 17 лютага фінішаваў чэмпіянат свету ў чэшскім Нове-Месце масавымі стартамі ў жанчын і мужчын. Для нас асабліва цікавай быў канешне мас-старт у жанчын, дзе магчыма было хварэць за Домрачаву і Скардзіна.

На жаль, да самага апошняга старту чэмпіянат свету складваўся для беларускай зборнай няўдала. Надзеі, якія звязвалі з Дар'яй ніяк не спраўджваліся на ўсіх папярэдніх стартах. Перш за ўсё таму, што ў нашага лідэра сапсаваўся прыцэл і яна шмат дапускала промахаў на агнявых рубяжах. Так было ва ўсіх папярэдніх гонках. Праўда эстафета, дзе наша зборная паднялася на сёмае месца, давала надзею, што Домрачава можа сабрацца ў самай кантактнай гонцы.

Гэта і адбылося на радасць прыхільнікаў Домрачавай. Дарья дапусціла толькі два промахі і пасля другога агнявога рубежа выйшла на першае месца. Тора Бергер таксама дапусціла два промахі, але па бегу прайграла Дары на фінішы амаль 9 секунд. На трэццяе месца нечакана выйшла полька Моніка Хойніш.

На гэтым чэмпіянаце было шмат нечаканасцей. Прыемных і непрыемных. Непрыемныя звязаны з няўдалым стартам беларускай каманды і нашай зямлячкі Настассі Дубарэзавай. Калі з адставаннем мужчын пры трэнеры французу Пуарэ ужо і звыкліся, то далёкія месцы Домрачавай – 25, 33, 43 -- пры няўдалай стральбе сталі нечаканасцю. Таксама наша зямлячка Настасся Дубарэзава перамясцілася на чацвёртае месца ў камандзе, пасля другога ў мінулым сезоне. Асабліва падводзіць стральба, калі Настасся выкладваецца па лыжне. Так было ў пасьюце, індывідуальнай гонцы, дзе яна наогул сыйшла з дыстанцыі, ды і ў эстафеце Дубарэзава паказала горшы вынік у стральбе, выкарыстаўшы чатыры дадатковыя стрэлы і атрымаўшы штрафны круг.

Прыемнай нечаканасцю сталі добрыя старты украінак і полек, якія заваявалі пяць медалёў чэмпіянату свету. Прычым полькі зрабілі гэта ўпершыню, заваяваўшы срэбраную медаль ў пасьюце і бронзу у масавым старце.

Дамініравалі ж на чэмпіянаце свету нарвежцы, якія прадстаўляюць краіну з пяцімільённым насельніцтвам. Адна Тора Бергер заваявала шэсць медалёў чэмпіяната свету, з якіх чатыры залатыя – дзве эстафеты і пасьют з індывідуалкай. Наогул жа разам з мужчынамі нарвежцы заваявалі восемь залатых медалёў – абсалютны рэкорд чэмпіянатаў свету.Так у вольнай краіне краіне рыхтуюцца сапраўдныя спартыўныя героі.

У Кубке свету біятланістаў чакае яшчэ тры этапы – з 28 лютага нарвежскі Халменколн і расійскія Сочы і Ханты-Мансійск адпаведна з 7 і 14 сакавіка. І заўжды застаецца шанец палепшыць свой вынік, калі застаецца воля да перамогі.

Л. Антонаў

ЭКАЛОГІЯ

АБ НЕБЯСПЕЦЫ НЕ ПАПЯРЭДЖВАЮЦЬ

Вада з двух крыніц Гарадка небяспечная, але аб гэтым наведвальнікаў крыніц не папярэджваюць.

У студзені месяцы Гарадоцкая санстанцыя выявіла, што вада з двух крыніц Гарадка небяспечная для ўжывання. Па выніках аналізаў перавышэнне нітратаў выяўлена ў крыніцах, якія знаходзяцца каля вул. К.Маркса і вул. Зялёная. Аб гэтым было паведамлена ў газеце "Гарадоцкі веснік".

Але пасля з'яўлення гэтай інфармацыі рух да гэтых крыніц не спыніўся.

Каля крыніцы па вул. К.Маркса, дзе пабудавана купель, крынічную ваду магчыма набраць толькі пасля яе праходжання праз купель. Праектны разлік натое, што ваду магчыма набраць перад купеллю не спраўдзіўся.

Крынічная вада не цячэ з трубы прызначанай для яе забору. Жыхары ў прынцыпе і без санстанцыі ведаюць, што праз некалькі дзён вада, набраная з гэтай крыніцы пачынае квітнець.

Але для навічкоў каля крыніцы няма ніякіх апавяшчальных знакаў, што вада небяспечная для здароўя.

Няма таксама паведамлення аб небяспецы і перад крыніцай, што бруіцца каля вул. Зялёная. Чатыры слупы абмяжоўваюць праезд да яе машын, але народная сцяжынка па ранейшаму вядзе да крыніцы, вада з якой утрымлівае павышаную дозу нітратаў.

Для жыхароў Гарадка самай прывабнай і якаснай з'яўляецца вада з крыніцы, якая размешчана за скрыжаваннем вуліц Стараполацкай і Галіцкага. Да гэтай крыніцы пабудаваны калодзеж з якога магчыма набраць сапраўды крынічную ваду. І жыхары Гарадка гэтым стала карыстаюцца.

Дадзенае становішча з крынічнай вадой у Гарадку патрабуе, каб каля крыніц былі ўсталяваны абвесткі аб небяспецы ўжывання вады. Пытанне толькі за тым, хто гэта зробіць: камунальнікі ці кантралюючыя органы.

Л. Антонаў

ЗДАРЭННІ

КАНВЕЕР ДЛЯ ПЬЯНІЦ

Кожны панядзелак суд Гарадоцкага раёна разглядае справы грамадзян, якія ў выходныя дні ці ў пятніцу парушалі грамадскі парадак. Пасля "мужчынскага" свята шэсць мужчын і адна жанчына трапілі да суддзі Алёны Віхаценка пасля начнога знаходжання ў Гарадоцкім РАУС.

Пры разнастайнасці падзей, якія прывялі грамадзян да адміністрацыйнага працэсу, іх аб'ядноўвае галоўная акалічнасць – здзяйсненне правапарушэнняў у нецвярозым стане. Артыкул 17.1 "Дробнае хуліганства" Адміністрацыйнага кодэксу прадугледжвае за правапарушэнне штраф ад двух да 30 базавых велічынь або адміністрацыйны арышт. Агульнай рысай паводзін правапарушальнікаў пры разглядзе іх спраў у Гарадоцкім судзе з'яўляецца поўнае прызнанне сваёй віны, што без іншых абставін справы дазваляе атрымаць самы меншы штраф.

У кожнага з "герояў" судовага паседжання свая гісторыя трапляння ў міліцыю. Першага правапарушальніка "здала" цешча з якой ён пасварыўся пасля злоўжывання алкаголю і выганяў яе на вуліцу з кватэры. Другога аматара "зялёнага змія" абурыла тое, што прышоўшы ў яго кватэру, якая ўжо без святла і цяпла, каторы месяц, сусед паведаміў, што гэтай ноччу будзе спаць ... з яго жонкай. Трэцці спраўляў натуральную патрэбу на вуліцы ў г.п. Езярышча ў прысутнасці супрацоўнікаў правапарадку.

Чацвёрты не разлічыў долю кактэйляў у "Шайбе" пры святкаванні мужчынскага свята і хуліганіў каля кафэ. Гэты малады чалавек даваў у судзе слова, што наогул кіне піць пасля такіх прыгод. Пятай была маладая жанчына, якая прыехала да бацькоў у вёску, каб дапамагчы перанесці дровы, але пачала піць чарніла з суседкай і пасварылася з бацькам, які і выклікаў міліцыю. Непрацуючая жанчына паабяцала ісці ўладкоўвацца ў ПМК-51, каб яе не выселілі з інтэрнату. Ды і шасцігадовая дачушка чакае больш яе ўвагі, чым клопату бабы і дзеда. Шосты – пенсіянер з аддаленай вёскі -- выпіў бутэльку галеркі з сябрамі і пасварыўся з суседкай, якая мае чатырох сабак. Са слоў суседкі кідаў палкай па сабаках і падымаў на яе руку.

Усе гэтыя грамадзяне атрымалі мінімальныя штрафы, бо поўнасцю прызналі сваю віну і ў іх ёсць магчымасць сплаціць штрафы. Сёмы ж аказаўся вялікім аматарам "зялёнага змія" і са снежня мо пяты раз трапляе ў суд за дробнае хуліганства. Апошні раз – у суботу – ён працягваў піць талачынскае віно да таго стану, што ў рэшце-рэшт зваліўся на вул. Баграмяна і не мог нікуды рухацца. Гэтага пьянчугу ў бліжэйшы час хутчэй за ўсё чакае ЛПП, а судовым прысудам сталі сем сутак арышту.

Разгляд гэтых сямі адміністрацыйных спраў заняў каля 25 хвілін. Прытым, што суддзя Алёна Віхаценка распавядала грамадзянам іх правы. Відавочна, што ніхто з іх свой адміністрацыйны прысуд абскарджваць не будзе, бо віну прызналі поўнасцю. Было б добра, каб акрамя прызнання віны, гэтыя грамадзяне больш не шукалі сяброўства з алкагалем.

Л. Антонаў

НАША МІЛІЦЫЯ

ДАВЕР ДА МІЛІЦЫІ ЗМЕНШЫЎСЯ

По выніках 2012 году ў 17 раёнах Віцебскай вобласці ўпаў давер да міліцыі. У Гарадоцкім раёне таксама паменшыўся давер да міліцыі.

Кожнае паўгоддзе даследуецца меркаванне насельніцтва адносна працы унутраных органаў, як на Віцебшчыне, так і ў краіне. Па выніках 2012 ўзровень поўнага даверу насельніцтва міліцыі знізіўся ў 17 з 21 раёнах Віцебскай вобласці і самім абласным цэнтры. У цэлым па вобласці гэты паказчык упаў 35,5% да 34,9%.

Больш за ўсё давер насельніцтва страціла міліцыя ў Верхнядзвінскім раёне - 3%, 2,8% - у Расонскім, 2,4% - у Пастаўскім, 2% - у Лепельскім. Варта адзначыць, што найбольшае падзенне ўзроўню даверу праваахоўнікам назіралася ў першым паўгоддзі 2012 года. Пасля звальнення начальніка УУС Віцебскага аблвыканкама генерал-маёра Аляксандра Найдзенкі новае кіраўніцтва УУС, падобна, змагло стабілізаваць сітуацыю. Па выніках другога паўгоддзя ўзровень даверу да міліцыі працягваў падаць толькі ў 5 раёнах - Браслаўскім, Гарадоцкім, Расонскім, Ушацкім і Чашніцкім.

Дакладнее, у Гарадоцкім раёне па выніках 2011 года давер складаў 36,2%, па выніках першага паўгоддзя гэты узровень даверу застаўся на той жа лічбе – 36,2%. А вось па выніках 2012 году давер да міліцыі ў раёне паменшыўся на 1,3% і склаў 34,9%. Гэта 13-е месца сярод раёнаў вобласці.

Рост даверу насельніцтва міліцыі, паводле інфармацыі, апублікаванай на афіцыйным сайце УУС Віцебскага аблвыканкама, адзначаны толькі ў чатырох раёнах і гарадах Наваполацку і Полацку. Найлепшы паказчык росту ў Шумілінскім раёне і Наваполацку. Але Шуміліншчына усё роўна застаецца ў аўтсайдарах, бо тут ўзровень поўнага даверу насельніцтва міліцыі толькі 30,7%. Праўда ён павысіўся за год на2%

У цэлым па Бларусі ступень поўнага даверу насельніцтва органам унутраных спраў за мінулы год знізілася на 0,5% і складае 34,8%.

Л. Антонаў

УЛАДУ НАРОДУ!

ВЫБАРЧАЯ КАСМЭТЫКА — КАБ СПАДАБАЦЦА КРЭДЫТОРАМ

Кіраўнік Беларусі Аляксандар Лукашэнка лічыць магчымым палепшыць выбарчае заканадаўства краіны. Пра гэта ён заявіў падчас нарады, прысьвечанай гэтай тэме. Незалежныя экспэрты, якія прааналізавалі прапанаваныя ўладай папраўкі да Выбарчага кодэксу, лічаць іх не прынцыповымі, а выключна касмэтычнымі. Бліжэйшыя выбары ў Беларусі — дэпутатаў мясцовых саветаў — павінны адбыцца не пазьней за 23 сакавіка 2014 году. Цэнтральная выбарчая камісія ўжо пачала да іх падрыхтоўку.

На сёньняшняй нарадзе старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына прадставіла прапановы па зьмяненьнях і дапаўненьнях у Выбарчы кодэкс, якія падрыхтавалі экспэрты камісіі. А вось экспэрты апазыцыі, якія мелі магчымасьць дазнацца пра сутнасьць гэтых правак раней, ужо назвалі іх «выключна касмэтычнымі».

Галоўная навэла — магчымасьць вылучаць кандыдатаў у дэпутаты ня толькі палітычным партыям, як гэта робіцца цяпер, але і грамадзкім арганізацыям з колькасьцю чальцоў ня меней за адну тысячу — зьдзівіла нават Лукашэнку. Падчас нарады ён запытаўся: "А навошта гэта? У нас што, ёсьць дэфіцыт кандыдатаў?"

Іншыя навацыі зусім дробныя. Так, асабістыя фінансавыя рахункі дазволяць мець і кандыдатам у мясцовыя саветы, а ўлёткі з заклікам да байкоту выбараў выдаваць будзе можна толькі за асабістыя грошы кандыдатаў.

«Для таго, каб выбары ў Беларусі хаця б наблізіліся да дэмакратычных стандартаў, трэба рабіць зусім іншае», — кажа юрыст Уладзімер Лабковіч:

«Першае — унесьці прынцыповыя зьмены ў закон. І другое — забясьпечыць практыку іх выкананьня. Што найперш трэба мяняць у Выбарчым кодэксе? Фармаваньне камісіяў — палітычныя партыі павінны атрымаць права накіроўваць у іх сваіх людзей наўпрост.

Наступны момант — датэрміновае галасаваньне, якое павінна быць альбо цалкам адмененае, альбо ўдзельнічаць у ім змогуць толькі тыя людзі, хто ні ў якім выпадку ня можа зрабіць гэта ў дзень галасаваньня.

І трэці момант — падлік галасоў. І сябры камісіяў, і назіральнікі павінны ясна бачыць, што бюлетэнь аддадзены на карысьць таго кандыдата, за якога прагаласаваў выбарца.

Гэтыя тры зьмены і дасканалая практыка іх прымяненьня могуць зрабіць правядзеньне выбараў больш свабодным і дэмакратычным. А ў зьвязку з гэтым вырас бы і давер да тых органаў улады, на якіх яны фармуюцца».

«Рыторыка Аляксандра Лукашэнкі прывязаная не да дзеяньняў, а да сытуацыі», — лічыць старшыня АГП Анатоль Лябедзька: «Я нагадаю, летась перад пачаткам парлямэнцкай кампаніі, калі была патрэбная хоць нейкая легітымізацыя выбараў, Аляксандар Лукашэнка ў інтэрвію кітайскаму журналісту заявіў, што мы будзем праводзіць палітычную рэформу пасьля завяршэньня гэтай кампаніі. Кошт гэтых словаў нулявы, таму што кампанія скончылася, а рэфармаваньнем і ня пахне.

Сёньня яму патрэбныя грошы, крэдыты. Пад іх робіцца новыя заявы. Не пад рэформы, не пад рэальныя зьмены ў выбарчым заканадаўстве і правапрымяняльную практыку. А пад неабходнасьць атрымаць грошы».

Уладзімер Глод
"Радыё Свабода"

НЕ ЗАБЫЛІ ПРА СЯБЕ

ВЫСОКІМ ЧЫНОЎНІКАМ РЭЗКА ПАВЫСІЛІ ЗАРПЛАТЫ

Віцэ-прэм'еры і міністры РБ, а таксама іншыя чыноўнікі атрымалі істотную прыбаўку да сваіх міністэрскіх заробкаў за кошт рэзкага павышэння сумы ўзнагароджання на «другой працы»

Згодна з указам № 74 ад 8 лютым 2013 года нарматывы ўзнагароджання чыноўніка за нагляд над прадпрыемствам былі павышаны з 6 да 20 базавых велічынь у квартал пры рэнтабельнасці прадпрыемства да 10% уключна; з 9 да 25 базавых велічынь - пры рэнтабельнасці ад 10% да 15% уключна ; з 15 да 45 базавых велічынь - пры рэнтабельнасці ад 15% да 25% уключна; з 18 да 55 базавых велічынь - пры рэнтабельнасці звыш 25%.

Самае вялікае павышэнне дадатковага заробку будзе ў чыноўнікаў, якія прадстаўляюць інтарэсы дзяржавы ў банках - нарматыў павышаны з 25 да 75 базавых велічынь у квартал.

Гэтым жа ўказам № 74 заканадаўча замацавана права віцэ-прэм'ераў РБ на дадатковы заробак у камерцыйных прадпрыемствах...

«Прадстаўнікі дзяржавы ў органах кіравання банкаў, акцыі якіх належаць Рэспубліцы Беларусь, прызначаюцца Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь сумесна з Нацыянальным банкам», - гаворыцца ва ўказе.

Літаральна напярэдадні падпісання ўказу № 74 Саўмін сваёй пастановай № 85 ад 6 лютага 2013 ўнёс новых членаў урада і міністраў у «ведамасць» на атрыманне дадатку да афіцыйнага акладу.

Так, віцэ-прэм'ер Пётр Пракаповіч прызначаны прадстаўніком дзяржавы ў ААТ «БПС-Ашчадбанк». У сваю чаргу віцэ-прэм'ер Міхаіл Русы і міністр сельскай гаспадаркі Леанід Заяц будуць карміцца за кошт ААТ «Белаграпрамбанк». Нагадаем, што прэм'ер РБ Міхаіл Мясніковіч «падзарабляе» у Банку развіцця, а першы віцэ-прэм'ер У.Сямашка - у Прыёрбанку.

Варта адзначыць, што ўказам № 74 прыкметна пашыраны паўнамоцтвы ўрада на кіраванне буйнымі прадпрыемствамі. Так, у выпадку адчужэння якія знаходзяцца ва ўласнасці прадпрыемства з доляй дзяржавы больш за 50% аб'екта нерухомасці або пакета акцый коштам звыш 10 тысяч базавых велічынь Саўміну больш не трэба ўзгадняць сваё рашэнне (пазіцыю) з А.Лукашэнка.

afn.by

НЕ КУРЭННЮ!

ПАКАРАЛІ ЗА КУРЭННЕ Ў ПАД'ЕЗДЗЕ

Сусед сфатаграфаваў курца ў пад'ездзе, і таго аштрафавалі на 1 мільён рублей

Па правілах карыстання жылымі памяшканнямі, паліць можна толькі ва ўласнай кватэры. На лесвічных пляцоўках, у агульных тамбурах, ліфтах і вестыбюлі - забаронена

Пра тое, што курэнне ў пад'ездзе забаронена, ведаюць усе. Аднак заўзятыя курцы ўсё роўна працягваюць дыміць на лесвічных пляцоўках, адмахваючыся ад папрокаў суседзяў. Маўляў, вазьмі і дакажы, што я палію! Але на мінулым тыдні суд Маскоўскага раёна Мінска асудзіў мужчыну за курэнне на лесвічнай пляцоўцы. І ўсё дзякуючы жыхару дома, які не толькі выклікаў міліцыю, але яшчэ і сфатаграфаваў парушальніка!

- Мужчына выходзіў на вуліцу з жонкай і дзіцем і сфатаграфаваў курца, калі той дыміў на пляцоўцы. Ужо затым выклікаў міліцыю, - распавяла «КП» намеснік дырэктара па ідэалагічнай працы ЖРЭА Маскоўскага раёна Мінска Юлія Альхоўцы. - Прыехалі супрацоўнікі міліцыі склалі на курца пратакол. Адміністрацыйную справу публічна разгледзеў у адной з гімназій выязной суд Маскоўскага раёна. Парушальніку далі штраф у памеры 10 базавых велічынь - адзін мільён рублёў. На судзе таксама прысутнічаў сведка - сусед курца.

Як высветлілася, мужчына, які паліў на пляцоўцы, не пражываў у тым доме, а прыходзіў у госці да знаёмых.

- У нас у пад'ездзе усе паляць! На ўсіх паверхах каштуюць банкі з недакуркамі, - кажуць жыхары таго самага дома.

Па правілах карыстання жылымі памяшканнямі, паліць можна толькі ва ўласнай кватэры. На лесвічных пляцоўках, у агульных тамбурах, ліфтах і вестыбюлі - забаронена, - кажа Юлія Альхоўцы. - У выпадку парушэння правіл прадугледжаны штрафы ад 10 да 30 базавых велічынь (ад 1 да 3 мільёнаў рублёў. - Рэд.). Але даказаць, што сусед курыць у пад'ездзе, цяжка. Патрэбна фатаграфія або відэазапіс. Да таго ж, каб прыцягнуць жыхара да адміністрацыйнай адказнасці, неабходныя паказанні сведак, напрыклад суседзяў.

Дарья Ламаноўская
"Камсамольская праўда на Беларусі"

КАРУПЦЫЯ

ЗНАЙШЛІ КРАДЗЕНЫЯ ПРЫБІРАЛЬНІ

Былыя міністр спорту і турызму Алег Качан і памочнік Прэзідэнта па пытаннях фізкультуры й спорту Ігар Заічкаў адкажуць за свае дваровыя прыбіральні

Нагадаем, што пасля сходу ў Нацыянальным алімпійскім камітэце, які адбыўся ў кастрычніку 2012 года, Лукашэнка адправіў у адстаўку міністра спорту і турызму Алега Качана і памочніка прэзідэнта па пытаннях фізічнай культуры, спорту і развіцця турызму Ігара Заічкава. Перад гэтым на сходзе НАК кіраўнік дзяржавы жорстка крытыкаваў дзейнасць гэтых чыноўнікаў, намякаючы, што яны больш дбалі пра сваё дабро, чым аб развіцці беларускага спорту.

...Цяпер жа Галоўнае ўпраўленне па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі МУС выявіла спецыфічныя аб'екты нерухомасці, якія былі ўсталяваныя на дачных участках Качана і Заічкава за чужы кошт.

Пададзены ГУБЭЗ ведамства міністра Шуневіча, у чэрвені 2012 года на вытворчым лесаперапрацоўчым участку «Закрэўшчына» ДЛГУ «Уздзенскі лясгас» былі выраблены дзве дваровыя прыбіральні. Аб'екты нерухомасці выраблялися з лесаматэрыялаў, але ў вельмі добрым, можна нават сказаць, прэзентабельным выглядзе, таму і кошт кожнай уборнай склаў 10 мільёнаў рублёў.

Дваровыя туалеты былі адлюстраваны ў бухгалтарскім уліку прадпрыемства і ў далейшым былі адгружаны ў «Рэспубліканскі цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі коннага спорту і конегадоўлі», размешчаны ў пасёлку Ратамка Мінскага раёна. Аднак рэальна туалеты былі дастаўлены ў садоўніцкае таварыства «Мая радасць» у вёсцы Закаблукі Мінскага раёна (каля 10 км ад МКАД) і пастаўлены на ўчастках Ігара Заічкава і Алега Качана.

Дзеля справядлівасці варта адразу адзначыць, што крымінальных спраў у дачыненні да Алега Качана і Ігара Заічкава пакуль не заведзена. Наадварот, фігурантамі справы сталі дырэктар ДЛГУ «Уздзенскі лясгас» і начальнік вытворчага ўчастка «Закрэўшчына» гэтага лясгаса. Менавіта ім інкрымінуецца здзяйсненне злачынства па ч.2 арт.210 Крымінальнага кодэкса Беларусі (крадзеж шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі).

Справа перададзена на расследаванне ў Следчы камітэт.

Па звестках «Ежедневніка», аб прыбіральнях Качана і Заічкава ўжо далажылі кіраўніку дзяржавы. Чакаюць ад яго рэакцыі.

Георгій Дань
ej.by

НАША СПАДЧЫНА

ЗРАЗУМЕЦЬ КАЛІНОЎСКАГА

Вакол Кастуся Каліноўскага зараз шмат спрэчак. Ангажаваныя ў нацыянальны дыскурс інтэлектуалы абураюцца, што асобныя прыдворныя гісторыкі не лічаць кіраўніка антыцарскага паўстання 1863 г. у Беларусі нацыянальным героем

Але важна не толькі паказваць абсурднасць поглядаў абсалютна ангажаваных у расійскую традыцыю асобаў на беларускую гісторыю. Важна і самім беларусам зразумець Каліноўскага. А зразумець Каліноўскага, значыць зразумець гісторыю Беларусі XIX ст., значыць стаць патрыётамі Беларусі. Толькі, каб зразумець Каліноўскага і яго эпоху, трэба паглядзець на тое далёкае мінулае вачыма нашага героя.

Хай нікога не засмучае, што Каліноўскі змагаўся за адраджэнне ВКЛ. У той час, калі ён жыў, афіцыйнай назвы «Беларусь» для ўсяго краю не існавала. А таму ён мог змагацца толькі за тое, што было ў рэальнасці, за аднаўленне знішчанага царызмам ВКЛ.

Пра тое, што гэту аднаўленую і абноўленую дзяржаву ён бачыў беларускай, сведчыць яго імкненне адрадзіць уніяцтва, якое было чужым і для палякаў і для літоўцаў, бо яны спавядалі каталіцызм. Пра гэта сведчыць і тое, што ён звяртаўся да свайго народа на яго роднай мове («браты мае, мужыкі родныя», «дарагі мой народзе») і дзеля яго ахвяраваў сваім жыццём. Ён не шкадаваў рэзкіх слоў для спаланізаваных памешчыкаў, гаварыў пра Бацькаўшчыну і дыстанцыяваўся ад Польшчы, але заклікаў сваіх «дзецюкоў» (хлопцаў) браць прыклад у барацьбе за волю з польскіх мужыкоў...

... Праблема ВКЛ і яе яго ладу зараз застаецца адной з самых карэнных у сучаснай беларускай гістарыяграфіі. Скажам тут толькі пра самае простае. Вялікае Княства Літоўскае, Рускае і Жамойцкае — так гучала яго поўная назва. У сучаснай сусветнай гістарыяграфіі гэту поўную назву пісаць, неяк, не прынята. Можа таму, што іначай даследчыкам, якія лічаць гэту дзяржаву літоўскай (у сучасным сэнсе) прыйдзецца перагледзець свае канцэпцыі. На маю думку, поўная назва Княства сведчыць аб вялікай ролі ў гэтай дзяржаве беларусаў, украінцаў і літоўцаў, якіх раней называлі ліцвінамі (літоўцамі), русінамі і жамойтамі. Пасля распаду Савецкага Саюза гэтыя народы вярнуліся да актыўнага нацыянальнага жыцця і сталі прэтэндаваць на ВКЛ. Спробы вырашыць праблему па прынцыпу — гэта дзяржава не ваша, а наша — аказалася зусім не прадуктыўнай і яна ніколі не прывядзе да паразумення паміж беларусамі, літоўцамі ды ўкраінцамі. Таму, на мой погляд, не варта ўвогуле даваць гэтай сярэднявечнай дзяржаве нейкае нацыянальнае вызначэнне, як гэта і рабіў Каліноўскі. Тым больш, што ў часы ВКЛ сучасных нацый і не існавала. Проста гэта была дзяржава, якая стала калыскай для трох сучасных нацыянальных дзяржаў — беларускай, літоўскай, украінскай. Усе гэтыя народы маюць права на гісторыка-культурную спадчыну Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага.

З гэтага вынікае, што беларусаў нельга лічыць негістарычнай нацыяй. Міфы пра гістарычную непаўнавартасць сучасных беларусаў, пра іх адвечным адзінстве з рускімі і пра заваёву беларусаў літоўцамі былі створаны па загаду расійскай імператрыцы Кацярыны II (1762–1796) пасля захопу Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага. Фальсіфікацыя падмацоўвалася жорсткай рэвізіяй і знішчэннем неадпаведных гістарычных дакументаў на працягу ўсяго перыяду існавання царызму. Хто ведаў сапраўдную гісторыю краю, не забыўся пра яе, той змагаўся з царскай няволяй. Кастусь Каліноўскі добра ведаў гісторыю свайго народа і адстойваў яго права на гісторыка-культурную спадчыну сярэднявечнага Княства.

Дарэчы, пазней царскія міфы перанялі гісторыкі Польшчы, Літвы, Савецкага Саюза і, практычна, усяго свету. Расійская фальшыўка і зараз выдаецца ў сусветнай гістарыяграфіі за сапраўдную гісторыю Беларусі ад старажытных часоў да 1917 г.

Вобраз ВКЛ быў выціснуты з памяці беларускага народа, што вельмі аслабіла яго нацыянальны дух. Кастусь Каліноўскі добра разумеў перавагу сваёй Бацькаўшчыны над Расіяй з яе традыцыямі дэспатызму, таму ставіўся да гэтай дзяржавы з пагардай, а расійскіх сялян зваў да супольнай барацьбы супраць царызму. Гэты апошні н'юанс у поглядах Каліноўскага неяк не заўважаюць ці не ведаюць сучасныя ворагі беларускага лідэра. Складваецца ўражанне, што яны б маглі павесіць яго, як «ворага» Расіі, у другі раз.

Фактычна і ў свядомасці людзей, якія апынуліся ў складзе Расійскай імперыі, заставалася адзінае для свайго Краю назва -«Літва». Накінутая ім царызмам назва «Беларусь» спачатку прыжылася толькі ў памежжы з унутранай Расіяй. Але і там (Віцебская, Магілёўская губерні) у першай палове XIX ст. інтэлектуалы лічылі сябе ліцвінамі (літоўцамі). Так, Арцём Вярыга-Дарэўскі (1816–1884) з Віцебшчыны — беларускамоўны літаратар і перакладчык паэмы Адама Міцкевіча «Конрад Валенрод» — казаў, што ён — літовец, а сваю мову называў літоўскай....

Сітуацыяй і царскай палітыкай замоўчвання пра Літву скарысталіся продкі сучасных літоўцаў, якія называліся раней жамойтамі, аўкшайтамі (магчыма, што і літоўцамі). З дапамогай Прусіі яны манапалізавалі спадчыну ВКЛ разам з назвамі «Літва», «літоўцы». Царскія ўлады не перашкаджалі. Ім гэта было нават выгадна. Продкі сучасных беларусаў адхіляліся ад вялікай спадчыны. Гэта спадчына лакалізавалася на этнасе невялікім па колькасці і па займаемай ім тэрыторыі. Пазбаўленыя памяці пра сваё мінулае, беларусы лёгка потым станавіліся рускімі. Таму пачатковая перавага літоўскага нацыянальнага праекта над беларускім праектам абумоўлівалася, акрамя іншых прычын, і палітыкай Прусіі і Расіі. Яны, магчыма, спецыяльна і не падтрымлівалі літоўскі нацыянальны рух, але асабліва не шкодзілі яму. І найперш гэта адносілася да Прусіі.

Віленскі генерал-губернатар Міхаіл Мураўёў загадаў павесіць Кастуся Каліноўскага. Разам з ім ён знясіліў і больш перспектыўны ліцвінскі праект стварэння сучаснай беларускай нацыі. Ход далейшых падзеяў, звязаных са стратай памяці пра ВКЛ, ужо адбываўся пасля Каліноўскага....

Пасля ўсяго сказанага можа і стала больш зразумелай постаць Кастуся Каліноўскага і яго роля ў барацьбе беларусаў за свабоду. Ён хацеў адрадзіць Вялікае Княства Літоўскае (ВКЛ) у якасці незалежнай ад Расіі дзяржавы для сучасных беларусаў і першым заявіў аб праве свайго народа на ВКЛ.

(у скарачэнні...)

Захар Шыбека
Thepointjournal.com

НАША УЛАДА

ЦАРСКАЕ СЯЛО ДРАЗДЫ: ХТО Ў ІМ ЖЫВЕ

Побач з рэзідэнцыяй «Дразды» Аляксандра Лукашэнкі, на беразе Свіслачы на паўночным захадзе Мінска, за апошнія 10 гадоў вырас утульны катэджавы пасёлак. На некалькіх квадратных кіламетрах тут можна сустрэць цяперашняга і былых прэм'ераў, старшынь палатаў, міністраў, бізнэсмэнаў, хакеістаў ды іншых няпростых беларусаў.

Гісторыя гэтага клубнага пасёлка пачалася ў сярэдзіне 2000-х, калі многім чыноўнікам надышла прапанова пабудаваць на выгадных умовах катэдж непадалёку ад рэзідэнцыі Аляксандра Лукашэнкі.

Кошт будаўніцтва быў параўнальна невысокім, да таго ж, можна было ўзяць крэдыт. Інфляцыя, дзве дэвальвацыі — усё гэта зменшыла фактычную канчатковую цану.

Як стаць мільянерам

У Расіі вядомасць атрымаў дачны кааператыў «Возера». Ён быў створаны ў 1996 годзе з удзелам Уладзіміра Пуціна, тады чыноўніка ў пецярбургскай мэрыі. З цягам часу ён стаў кіраўніком дзяржавы, а яго ныя «азёрныя» кампаньёны — міністрамі ці бізнэсоўцамі-мільярдэрамі.

Беларусы з Драздоў да мільярдэраў яшчэ не дараслі, але даляравымі мільянерамі іх робяць самі гэтыя дамы. Катэджы на гэтых вуліцах прадаюцца ад $1,5 мільёна з голымі сценамі да $2,5 мільёна з поўным аздабленнем. Столькі каштуе шанец стаць суседам Уладзіміра Канаплёва ці Юрыя Чыжа.

Нават пры змене ўлады ці ў выпадку раптоўнай адстаўкі жыхары Драздоў змогуць забяспечыць не толькі сваіх дзяцей, але і ўнукаў, і праўнукаў, проста прадаўшы дом. Не дзіва, што нават адстаўнікі накшталт былога міністра ўнутраных спраў Уладзіміра Навумава ці былога кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Урала Латыпава не спяшаюцца збываць элітную нерухомасць, хоць даўно перабраліся ў Маскву.

Месца для выбраных

Уся тэрыторыя Драздоў ужо забудавана, больш разрастацца няма куды. У іх пад 150 катэджаў.

Залатыя кварталы пачынаюцца адразу за Святапакроўскай царквой на праспекце Пераможцаў. У яе гонар галоўная вуліца Драздоў называецца Пакроўскай. Яшчэ нядаўна на картах яна была падпісана як Срэбнае кальцо. Суседнія завулкі маюць адпаведныя назвы — Агатавы, Ізумрудны, Залаты… У дадатак да апошняга ёсць яшчэ і Залатая вуліца.

«Месца для выбраных» — так называюць гэты раён у буклетах рыэлтараў. Наўпрост пасярод вуліцы тут можа стаяць міліцэйскі пост, а на скрыжаваннях адвольна раскіданы дарожныя знакі «Уезд забаронены», якія не дазваляюць заязджаць сюды нікому, апроч гаспадароў. Выпадковых людзей тут не чакаюць.

Розныя ўзроўні сакрэтнасці?

Інфармацыя пра тое, хто жыве на завулках Агатавым і Ізумрудным, а таксама вуліцы Рачной, ёсць, як аказалася, у адкрытым доступе.

Жыхары суседніх Азёрнага і Пакроўскага завулкаў знаходзяцца — выпадкова ці не — на іншым узроўні сакрэтнасці. Звесткі пра тое, каму належыць той ці іншы катэдж у тых завулках, няма. Але вядома, што акурат там месціцца дом, напрыклад, былога старшыні палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Канаплёва, які цяпер узначальвае Федэрацыю гандбола Беларусі. Непадалёку пражываюць і іншыя ўплывовыя людзі — Лідзія Ярмошына, Уладзімір Макей, Наталля Пяткевіч.

Кабне парушаць таямніцы прыватнага жыцця, мы не называем канкрэтных адрасоў уласнікаў катэджаў.

Зрэшты, мы самі здзівіліся, што інфармацыя пра тое, каму належыць які будынак, ёсць у адкрытым доступе....

...Еўропа па-савецку

У савецкія часы наменклатура атрымлівала без чаргі трохі большыя кватэры. Цяпер гэта вялікія дамы.

У савецкія часы чыноўнікі жылі ўперамежку з дзеячамі культуры і навукі. Цяпер — амаль выключна з бізнэсоўцамі і спартоўцамі.

Калі параўнаць з ладам жыцця топ-чыноўнікаў і бізнэсоўцаў Расіі ці Украіны, беларускія чыноўнікі і гаспадарнікі жывуць нашмат сціплей. І памеры дамоў меншыя, і не афішуюць яны сваёй заможнасці. Таго патрабуюць нормы этыкі, якія не раз публічна агучваў Лукашэнка: «не выстаўляць багацця напаказ». Але ж дамы ў Драздах дарагія: з нятанных матэрыялаў, з немалымі па гарадскіх мерках участкамі. І галоўнае — у супердарагім месцы, каля праспекта Пераможцаў.

Але ў параўнанні са Швецыяй, Чэхіяй ці Літвой выглядае такое Царскае сяло дзіўнавата.

Па-першае, там не прынята, каб улада належала нейкай касце, якая нават жыве ў асобных пасёлках. Па-другое, сам працэс адначасова будаўніцтва чыноўнікамі і бізнэсмэнамі катэджаў у адным пасёлку стаў бы аб'ектам грамадскай увагі.

Пасёлак Драздоў можна з поўным правам назваць Царскім сялом. І па багацці, і па спосабе яго стварэння. Фактычна, яго жыхары атрымалі свае дамы ад «цара». Аляксандр Лукашэнка стварыў, зляпіў гэтую эліту, злучыўшы разам чыноўнікаў і бізнэсоўцаў. І пасяліў побач з сабой.

Колькі зарабляе абслуга ў Драздах?

Мінскія агенцтвы занятасці часам вывешваюць аб'явы аб пошуку нянькі ў нейкі з катэджаў ў Драздах. Што ўваходзіць у абавязкі найманега работніка і колькі за гэта плацяць?

Вось адна з аб'яваў: «Сям'я запрашае на працу ў Драздах няньку для дзяўчынкі 7,5 года. Графік працы — панядзелак-субота, працоўны дзень з 11.00 да 19.00. У абавязкі ўваходзіць прыгатаванне ежы для дзіцяці (абед і вячэра) і кармленне, выгул сабак, догляд за дзіцячым гардэробам. Часам трэба дапамагаць домработніцы па гаспадарцы і набываць прадукты разам з кіроўцам».

Выстаўленая аплата складае $5 за гадзіну. За месяц такой працы нянька можна зарабіць каля $1000.

Як вынікае з аб'явы, у доме працуюць хатняя работніца, кіроўца, нянька і рэпетытар. Гэта стандарт жыцця нават не сярэднестатыстычнага еўрапейца, а самых заможных сем'яў. (у скарачэнні)

Ягор Марціновіч, "Наша Ніва"

РОДНАЕ СЛОВА

21 ЛЮТАГА – МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ РОДНАЙ МОВЫ

Беларускія грамадскія актывісты ладзяць акцыі. Прадстаўніцтва ААН абвясціла пра фотаконкурс.

Так Зміцер Хведарук заклікае адзначаць свята мовы ў метро. Мінчукам прапануецца з 21-га па 24 лютага насіць з сабой беларускія кнігі і чытаць іх, едучы ў падземцы і, такім чынам звярнуць увагу грамадства на тое, што беларуская мова зараз знаходзіцца ў сапраўдным андэграўндзе. Гэта таксама і папулярызацыя роднай мовы. "Калі людзі пабачаць, што многія вакол чытаюць беларускія кнігі, сітуацыя з публічным ужываннем мовы хоць у нейкай ступені, але палепшыцца", -- адзначыў мінскі каардынатар Руху "За Свабоду" Юрась Меляшкевіч, які падтрымаў гэтую ідэю.

Арт-сядзіба пайшла яшчэ далей: беларусам прапануюць "пакідаць" беларускую кнігу ў грамадскім транспарце, з разлікам, што ёй зацікавіцца іншы пасажыр, пагартае яе да свайго прыпынку альбо нават прыхопіць для хатняга чытання. Паводле аўтараў ініцыятыў, такія акцыі заахвоцяць людзей да чытання беларускамоўнай літаратуры і ўвогуле прыцягне ўвагу да стану беларускай мовы ў Беларусі.

Міжнародны дзень роднай мовы не застаўся незаўважаным Прадстаўніцтвам ААН у Беларусі. Яно абвясціла прымеркаваны да свята фотаконкурс "Беларуская мова — адлюстраванне нашых думак і пачуццяў".

Дасланыя на конкурс работы павінны адлюстроўваць тэму беларускай мовы як інструмента захавання і развіцця культурнай спадчыны ў яе матэрыяльных і нематэрыяльных формах ў кантэксце моўнай і культурнай разнастайнасці і шматмоўя.

"Наша Ніва" нагадвае, што Міжнародны дзень роднай мовы быў абвешчаны Генеральнай канферэнцыяй ЮНЕСКА ў лістападзе 1999 года і адзначаецца кожны год з лютага 2000 года дзеля спрыяння моўнай і культурнай разнастайнасці і шматмоўю. Гэтая дата была абраная ў знак памяці пра падзеі 21 лютага 1952 г., калі ў Дацы, сталіцы Бангладэш, ад куль паліцыянтаў загінулі студэнты — удзельнікі дэманстрацыі ў абарону сваёй роднай бенгальскай мовы, якую яны патрабавалі прызнаць адной з дзяржаўных моў краіны.

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru
Тэл. 8-02139-4-42-52, маб. + 375(29)6723842 (V),
Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 27.02.2013 у 18.35.
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна добраахвотнікамі.